

Husův dům Hvozdnice, 3. ledna 2016

Text kázání (Vendula Kalusová)

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána našeho Ježíše Krista

Intr.

Píseň

Modlitba – dík za Vánoce, pokoj a mír, dostatek, církev

J 1, 1-15

Bratři a sestry,

text je z ekumenického lekcionáře, formulář C, podle kterého budeme letos vybírat texty. Když lidé, kteří hledají Boha nebo Jej cítí nebo tuší Jeho existenci, mluví o tom, že „nad tímto světem MUSÍ NĚCO být – že má svět určitý ŘÁD – že je všechno v přírodě tak v souladu, že tady MUSÍ NĚCO BÝT – nějaká myšlenka, záměr, plán...“, mají pravdu a nemylí se. Přesně v těchto intencích mluví prolog k Janovi: o tom, že určitá myšlenka – záměr – čin – to všechno a ještě mnohem více se skrývá v řeckém výrazu Logos – se stalo TĚLEM, že Logos se stal Sarx – že se zhmotnilo, že vešlo ve fyzickou existenci COSI, co předtím bylo „pouze“ v myšlence, v možnosti. Tedy něco, co bylo u Boha – sestoupilo do světa (představa, že Boží Duch sestupuje dolů z nebe, je vánoční motiv) – něco, co bylo čistě duchovní se stalo tělesným – něco, co bylo „pouze Bohem“ se stalo člověkem – to vše se odehrává při narození Ježíše Krista. Vánoční výjev rodiny s děťátkem v jeslích není jenom vánoční scénérie, je to ztvárnění základního dění spojení Bůh-svět, Otec-stvoření, duchovní-hmotné atd. Ti, kdo – přestože nejsou vyznávajícími křesťany – uvažují v tom smyslu, jak jsme výše popsali – tedy že „COSI MUSÍ BÝT“ – uvažují tedy správně. Dění, kdy se Boží Slovo stává tělem – tedy Bůh Kristem – je zřejmě tak silné, tak nabité – někteří by možná řekli „energií“ – že působí dokonce i na ty, kdo se jej jakoby neúčastní. Toto dění je na lidstvu evidentně nezávislé – ale my lidé vnímáme jeho odlesky s různou intenzitou, podle toho, jak jsme Bohu blíží nebo dál. Vypadá to ale, že i mimo církev toto dění působí na vnímání lidí a jejich uvažování nad světem. Toto přemýšlení o Boží myšlence, která se nějak projevuje v podobě světa – v přírodě, v kráse, v matematických operacích, v chemickém nebo biologickém procesu – zkrátka ve všem, co JE – je obecné, na církvi nezávislé, je – skoro bych řekla – přirozeně dané lidskému rozumu. Každý vidí, že svět má nějaký řád, že jsou tady nějaké zákonitosti, které platí – a jsou poměrně složité, jsou „logické“ ☺ - mají tedy punc myšlenky, záměru, smyslu.... Co ale už tak pro každého přirozené není je konkrétní vtělení Logu tak, jak o něm mluví Prolog – vtělení Božího Slova v Krista. Příroda a její zákony, smysluplnost matematiky – to je pro mnohé lidi přijatelné. Co už tak pro každého přijatelné není, je Kristus. Otázka je proč, protože právě On, který ztělesňuje Boží Slovo, které se STALO – tedy PŘIŠLO – je vyvrcholením vši Boží logiky. V Kristu vlastně všechno v rovině lidství „funguje“. Proč se lidé, kteří nemohou popřít logiku matematických vzorců nebo fyzikálních zákonů, diví, co nebo kdo je to Ježíš Kristus? Proč velmi často to právě těmi úvahami „že něco musí být“, končí? Proč ti, kdo připouštějí, že „něco jako Bůh existuje“ a dokládají to fungováním přírody, už vlastně nedojdou ke Kristu – nebo Mu dokonce upírají právo na existenci? Může to být tím, že vesmír a všechno kolem nás “ funguje “ jaksí samo – a není třeba jakéhokoli lidského úsilí. Kdo pozoruje Slunce, které každé ráno vychází – obdivuje hvězdy na obloze nebo krásu přírodní scénérie - může se spolehnout, že toto vše jaksí existuje bez lidského přičinění, lze to jen obdivovat a přemýšlet, kde se to všechno vzalo. A dojít k logickému závěru – „někdo to musel vymyslet“. Pokud ale sledujeme nebo věříme v Krista, okamžitě nám Jeho existence klade otázky po našich vlastních

lidských schopnostech. Dokonalost barev motýlího křídla za nás „někdo“ vytvořil, „někdo“ toho motýla „udělal“. Dokonalý svět na poli lidskosti podle Krista za nás nikdo neudělá – to je naše starost. Tady tvoříme my. A Kristus jako vtělené Boží Slovo je vzorem. Přemýšlet o obecném chodu světa a jeho souvislostech je trochu něco jiného, než se zabývat možnostmi lidství v Kristově podobě. Dovídáme se totiž o věcech, které se nedějí samy od sebe – Kristus je stejně jako my někdo, kdo se rozhoduje, kdo jedná, kdo mluví a žije ve společnosti lidí, tedy ve vztazích. A to těžko pochopitelné – nebo možná těžko přijatelné – může být pro mnoho lidí to, že podobně, jako dokonale funguje koloběh vody v přírodě – Kristus dokonale žije. Ovšem na rozdíl od neživé přírody Kristus je živý člověk a dosáhnout dokonalosti v lidské podobě není už tak samo sebou. K dosažení dokonalosti je zde právě překážka lidství – těla – tak, jak s tím má každý z nás zkušenost. Možná proto se v Krista někdy těžko věří – protože naše lidská zkušenost je plná překážek a neschopnosti právě naplňovat Boží záměry. Vesmír a hvězdy, to ano – ale dokonalý člověk? Pravý člověk a pravý Bůh? To už není tak jednoduché.... Na pomoc nám přichází zmínka o Janu Křtiteli, tedy o člověku, který se Kristově dokonalosti blíží – je Jeho prorokem předchůdcem – ale ani Jan přes všechno ušlechtilé, co v něm bylo, nedosahuje dokonalosti Kristova lidství. V tom jsme mu podobní. Můžeme se snažit, velmi poctivě a upřímně – zůstaneme ale svým způsobem s Janem kdesi na prahu toho, co je Ježíš Kristus – tedy služebníky světla (snad), těmi, kdo bojují proti tmě tohoto světa – těmi, kdo o Kristu mluví a slouží mu a šíří Jeho světlo a slávu. Jan jako asketa bojoval proti tělu jako překážce na cestě k naplnění lidství – odtud jeho poustevnický životní způsob, ale přes všechnu svou skromnost a odloučení od lidí ví, že nikdy Kristovy dokonalosti nedosáhne. Že může jen zavazovat řemínky Jeho obuvi. Zdá se, že tento nárok v oblasti lidství – nárok na potřeby uskromnění všeho tělesného – nárok na určitou korekci ve všech oblastech života tam, kde se člověk ke Kristu hlásí – může být tím, co zastaví nebo dokonce odradí ty, kdo ve svých úvahách nad světem dojdou filosoficky k Bohu jako myšlence – jako k Logu – ale ke Kristu, tělu, už ne. Zastaví se, odvrátí, vzdají další duchovní úsilí. Odmítnou Krista jako nepravděpodobného právě pro ten vysoký nárok na vlastní lidství, na vlastní životní způsob. Křesťanství při vtělení opouští filosofii a pouhé přemýšlení o Bohu a řádu světa, a stává se víc, než filosofií, než tzv. světovým názorem. Stává se způsobem života, myšlení, jednání, vnímání, naše řeč a skutky – náš život a smrt – všechno to je najednou ozářeno vánočním světlem Ježíše Krista, který přišel v noci, do tmy nad Betlémem ale také do tmy tohoto světa – aby tento svět zachránil, spasil, pozvedl, vykoupil. Při vtělení přišel Bůh – a ti, kdo říkají, že svět má vnitřní smysl a řád, mají pravdu. Ježíš jako vtělený Bůh dává nám lidem příklad, jak tomuto smyslu napomáhat a jak jej naplňovat ve vlastních životech.

Píseň

Ohlášky

Modlitba – za ty, kdo věří a neznají Krista – za ty, kdo nevěří – za ty, pro které je Bůh nástrojem zla – sekty, nebezpečné proudy – jednota křesťanů a Kristovy církve – za přírodu, stvoření – za lidské vztahy poškozené zlem + Otčenáš

Poslání

Požehnání

Píseň